

Međunarodni interdisciplinarni umjetničko-znanstveni simpozij
Jozsef Angster (1834.-2024.) 190. obljetnica rođenja - Orguljarske radionice u dugom 19.
st.: ličnosti, glazba i prostori

Valpovo, 16.-17. listopada 2024.

**Jozsef Angster (1834.-2024.) 190. obljetnica
rođenja - Orguljarske radionice u dugom 19.
st.: ličnosti, glazba i prostori**

Knjiga sažetaka

Kreativna kulturna mreža

Osijek, 2024.

Impressum

Jozef Angster (1834.-2024.) 190. obljetnica rođenja - Orguljarske radionice u dugom 19. st.: ličnosti, glazba i prostori: knjiga sažetaka Međunarodnog interdisciplinarnog umjetničko-znanstvenog simpozija

Mjesto i vrijeme održavanja simpozija: Valpovo, 16.-17. listopada 2024.

Urednice: Blanka Gigić Karl, Snježana Barić-Šelmić

Nakladnik: Kreativna kulturna mreža, Osijek

Za nakladnika: Blanka Gigić Karl

Lektorica za hrvatski jezik: Elvira Grančić

Lektorica za engleski jezik: Zvjezdana Penava Brekalo

Vizualno oblikovanje naslovnice: MIT dizajn studio, Osijek i Čarobni tim, Osijek

Grafičko oblikovanje teksta: Čarobni tim, Osijek

Tisak: Čarobni tim, Osijek; <https://kkm.hr/>

Mjesto i godina objavljivanja: Osijek, 2024.

ISBN 978-953-46251-0-1

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001243838.

Knjiga je tiskana uz novčanu potporu Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Program

O simpoziju

Umjetničko-znanstveni i programski odbor:

dr.sc. Anica Bilić, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju, Centar za znanstveni rad u Vinkovcima, predsjednica, Hrvatska

akademkinja Helena Sablić Tomić, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, Hrvatska

prof.dr.sc. Emina Berbić Kolar, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, Hrvatska

dr.rer.nat. Judith Angster Fraunhofer IPB u Stuttgartu, Njemačka

red.prof.dr.art. Ljerka Očić , Muzička akademija u Zagrebu, Hrvatska

prof.dr.sc. Vjera Katalinić, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Hrvatska

prof.mr.art. Emin Armano (Hrvatska), Muzička akademija u Zagrebu, Hrvatska

red.prof.art. Sanja Drakulić, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, Hrvatska

izv.prof.dr.sc. Margareta Turkalj Podmanicki, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, Hrvatska

dr.sc. Dinko Župan, viši znanstveni savjetnik, Hrvatski institut za povijest, Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Hrvatska

red.prof.art. Renata Bauer, Akademija za glasbo u Ljubljani, Slovenija

dr.art. Ivan Bosnar, Syracuse University, Setnor School of Music, Syracuse, NYSAD

dr. Libor Dudas (SAD), Longy School of Music of Bard college, Boston, SAD

doc.dr. Šandor Balatoni, Fakultet umjetnosti Sveučilišta u Pečuhu, Mađarska

doc.dr.sc. Zoltan Gozsy, Arhiv Baranjske županije Mađarskog nacionalnog arhiva u Pečuhu, Mađarska

doc.dr.sc. Zvjezdana Penava Brekalo, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku,
Hrvatska

Katarina Lamotte (Javora), mag.art., Francuska,

dr.sc. Željka Caparin Vučur, Austrija

mag.art. Kornelije Vizin, Muzička škola Subotica, Srbija

Sadržaj

1.	Plenarno izlaganje.....	6
1.1.	The Role of Josef Angster and the Angster Tradition in Organ Research in Stuttgart	6
1.2.	Physical research for a better understanding and further development of the organ	6
2.	Sažetci izlaganja	10
2.1.	Komunikacijska domena glazbe	10
2.2.	Orgulje J. Angstera u Hrvatskoj i njihov značaj u orguljskom krajoliku Hrvatske	13
2.3.	The French Connection in the Organ World: Cavaillé Coll i Joseph Angster	16
2.4.	Koncepti i dispozicije Angsterovih orgulja	19
2.5.	Percepcija orguljske glazbe kod mladih.....	22
2.6.	Ostavština Josipa Angstera u Arhivu Baranjske županije Mađarskog nacionalnog arhiva u Pečuhu.....	30
2.7.	Izrada registra, popisa Angsterovih orgulja	33
2.8.	Prstometi i aplikature za stopala u sviranju orgulja.....	35
2.9.	Glazbena baština Valpovačkog vlastelinstva na prijelazu u 19. stoljeće. Rezultati istraživanja, HR-DAOS476, (Hrvatska)	37

1. Plenarno izlaganje – Dr. Judit Angster

- 1.1. The Role of Josef Angster and the Angster Tradition in Organ Research in Stuttgart
- 1.2. Physical research for a better understanding and further development of the organ

Judit Angster

Frauhofer Institut (IBP), Nobelstr. 12, 70569 Stuttgart, Germany

- 1.1. Uloga Józsefa Angstera i tradicije Angster u istraživanju orgulja u Stuttgарту
- 1.2. Fizikalna istraživanja za bolje razumijevanje i daljnji razvoj orgulja

Sažetak

Dr. Judit Angster kći je Józsefa Angstera mlađeg (1917.-2012.), bivšeg direktora mađarske tvrtke za gradnju orgulja Angster József és fia (József Angster i sin), treće generacije. Od djetinjstva je gotovo sve svoje slobodno vrijeme provodio u tvornici. Kada se pridružio tvrtki kao strojarski inženjer, postavljao je mnogo pitanja. Rekao je da je 'dijelove tradicije gradnje orgulja inženjerima teško razumjeti'. Kada su se pojavili specifični praktični problemi, shvatio je da je potrebno istraživanje, ali kao voditelj nije imao vremena za to. Judit i njezin suprug (Dr. Andras Miklos) započeli su fizikalno-akustička istraživanja orguljskih cijevi kao fizičari zajedno s Juditnim ocem u Mađarskoj 1988. godine. Od 1992. godine istraživanja su nastavljena u Fraunhofer IBP, Odjelu za akustiku u Stuttgартu. József Angster mlađi podržavao je istraživanja do svojih posljednjih dana 2012. godine. Očuvanje zvuka povijesnih orgulja, pružanje potpore u izgradnji instrumenata i doprinos dalnjem razvoju kroz integraciju modernih tehnologija u fokusu su zajedničkih istraživanja s drugim istraživačkim institucijama i velikim brojem europskih tvrtki za gradnju orgulja. Bit će predstavljeni neki primjeri tema kao što su: 1) Vizualizacija protoka zraka radi boljeg razumijevanja rada cijevi, 2) Metode dizajna, alati i softveri koji primjenjuju računalne simulacije za orguljske cijevi s jezičkom i bez jezička, 3) Utjecaj materijala na zvuk cijevi, 4) Razvoj različitih tipova novih sustava zraka, metoda i softverskih alata za dizajn. Također će biti ukratko predstavljeni postupak istraživanja, način komunikacije s proizvođačima instrumenata, priprema projektnih prijedloga, koordinacija i upravljanje timskim radom u provedbi europskih istraživanja te metoda prezentacije i diseminacije rezultata istraživanja.

Abstract

Dr Judit Angster is the daughter of József Angster junior (1917-2012), the former director of the Hungarian organ building company Angster József és fia (Josef Angster and Son) in the third generation. From childhood on, he spent almost all his free time in the factory. When he joined the company as a mechanical engineer, he asked a lot of questions. He said that “parts of the organ building tradition are difficult for an engineer to understand”. When specific practical problems arose, he realised that research was necessary, but as a leader he didn't have time for it. Judit and her husband (Dr Andras Miklos) started physical-acoustical pipe organ research as physicists together with Judit's father in Hungary in 1988. Since 1992, the research has been continued at the Fraunhofer IPB, Department of Acoustics in Stuttgart. Josef Angster junior supported the research until his final days in 2012. Preserving the sound of historical organs, providing support in the construction of instruments and contributing to further development through the integration of modern technologies are the focus of joint research with other research institutions and a large number of European organ building enterprises. Some examples of the topics will be presented such as 1) Visualisation of the outflowing air for a better understanding of the pipe's operation, 2) design methods, tools and software applying computer simulations for flue and reed organ pipes, 3) Influence of the material on the pipe sound, 4) the development of different types of new wind systems, methods, and software tools for the design. The research procedure, way of communication with instrument manufacturers, the preparation of project proposals, the coordination and management of teamwork in the implementation of European research, the method of demonstration and dissemination of research results will be also briefly presented.

Biografija

Judit Angster dolazi iz poznate obitelji graditelja orgulja Angster iz Pečuha (Mađarska), a kći je Józsefa Angstera mlađeg. Diplomirala je fiziku na Sveučilištu za prirodne znanosti (ELTE) u Budimpešti. Doktorirala je 1984. na Sveučilištu ELTE, a 1991. stekla titulu doktora znanosti na Mađarskoj akademiji znanosti. Radila je u Laboratoriju za akustička istraživanja Mađarske akademije znanosti u Budimpešti kao viši znanstveni suradnik.

Od 1992. godine radi u Fraunhofer IPB u Stuttgartu, gdje je osnovala Istraživačku skupinu za glazbenu akustiku s međunarodno novom temom (primijenjena istraživanja u području akustike orgulja).

Bila je voditeljica i koordinatorica 9 velikih europskih istraživačkih projekata. Od 2004. godine skupina se također bavi fotoakustičkim istraživanjima i razvojem posebnih mjernih instrumenata.

Obrazovanje:

(2005.-2015.) Sveučilište Stuttgart: "Glazba i prostor",

(2003.-2013.) Sveučilište za glazbu i izvedbene umjetnosti, Stuttgart: Akustika glazbenih instrumenata,

(1994. – 2015.) Voditeljica međunarodnih radionica za razna područja akustike orgulja (u Fraunhofer IPB) (redoviti događaj)

Nagrade:

2011. – Njemačka zemlja ideja – Mjesto ideja (Deutschland Land der Ideen – Ort der Ideen) – s istraživačkim orguljama.

2013. – Löhn-Preis – Transferna nagrada Steinbeis-fondacije – za izvrstan prijenos rezultata istraživanja u praksi.

Publikacije:

200 stručnih članaka, 12 patenata i 4 knjige (koautorstvo). Trenutno radi na dvotomnoj stručnoj knjizi s dvoje kolega u kojoj sažimaju sva svoja istraživačka postignuća na polju istraživanja orgulja (bit će objavljena u izdanju Springer Verlag).

Biography

Judit Angster comes from the renowned Angster family of organ builders from Pécs (Hungary), and she is the daughter of József Angster Jr. She graduated in physics from the University of Natural Sciences (ELTE) in Budapest. She earned her Ph.D. in 1984 at ELTE University, and in 1991 she obtained the title of Doctor of Science from the Hungarian Academy of Sciences. She worked at the Acoustics Research Laboratory of the Hungarian Academy of Sciences in Budapest as a senior research fellow.

Since 1992, she has been working at Fraunhofer IPB in Stuttgart, where she founded the Music Acoustics Research Group with a novel international focus (applied research in the field of organ acoustics). She has been the leader and coordinator of 9 major European research projects. Since 2004, the group has also been engaged in photoacoustic research and the development of specialized measuring instruments.

Education:

(2005-2015) University of Stuttgart: "Music and Space."

(2003-2013) University of Music and Performing Arts, Stuttgart: Instrument Acoustics.

(1994-2015) Head of international workshops on various areas of organ acoustics (at Fraunhofer IPB) (a regular event).

Awards:

2011 – Germany Land of Ideas – Place of Ideas (Deutschland Land der Ideen – Ort der Ideen) – for research organs.

2013 – Löhn-Preis – Transfer Prize of the Steinbeis Foundation – for excellent transfer of research results into practice.

Publications:

200 professional articles, 12 patents, and 4 books (co-authorship). She is currently working on a two-volume professional book with two colleagues, summarizing all their research achievements in the field of organ research (to be published by Springer Verlag).

2. Sažetci izlaganja

2.1. Komunikacijska domena glazbe

red. prof. dr. art. Ljerka Očić

Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu

Sažetak

Komunikacijska domena glazbe može se sagledavati kroz najrazličitije aspekte od filozofskih postavki antičkog kruga do izravnog utjecaja govornog jezika pretočenog u glazbu prilikom reprodukcije. Komunikacijski aspekti odnosa prema instrumentu, notnom zapisu i slušateljstvu razmatraju se i kroz barokne doktrine o glazbeno retoričkim figurama, te razmatranje pojma „affetta“ kao pokretača glazbene komunikacije. Predavanje donosi prikaz sinergije raznorodnih umjetničkih izražajnih sredstava na primjeru Olivera Messiaena i njegovih Meditacija o Misteriju Sv. Trojstva, kao najveći osmišljeni iskorak u glazbenoj povijesti u smislu glazbeno filozofske potrage za novim glazbeno komunikacijskim sustavom.

The communicative domain of music

Abstract

The communicative domain of music can be viewed through various aspects, from the philosophical principles of the ancient world to the direct influence of spoken language translated into music during performance. The communicative aspects of the relationship with the instrument, musical notation, and the audience are also considered through Baroque doctrines on musical-rhetorical figures, as well as the consideration of the concept of "affetta" as a driver of musical communication. The lecture presents an overview of the synergy of diverse artistic means of expression through the example of Olivier Messiaen and his Meditations on the Mystery of the Holy Trinity, as the most significant and conceived leap in musical history in terms of a musical-philosophical quest for a new system of musical communication.

Biografija

Ljerka Očić, jedna je od najistaknutijih hrvatskih glazbenih umjetnica. Nastupala je u gotovo svim europskim zemljama, od SAD-a do Južne Amerike, Australije i Azije, na znamenitim orguljama kao solistica i komorna glazbenica u okviru glazbenih sezona svjetskih metropola, od New Yorka do Moskve, Tokya do Sidneya, od Kuala Lumpura do Santiaga de Chile, održavši preko 1300 koncerata.

U okviru tematskih koncertnih programa predstavila je cijelokupne orguljske opuse F. Mendelssohna, C. Francka, J. Brahmsa i F. Dugana, te je tijekom dvije koncertne sezone (2013.-2015.) održala 20 koncerata u okviru projekta „Europska orguljska glazba kroz razdoblja i stilove od 16. -21. stoljeća“. Umjetnička je ravnateljica Rapskih glazbenih večeri, Orguljskog festivala „Petar Nakić“, ciklusa kućnih koncerata „Iz salona Očić“, te akademskog Orguljskog festivala „Anabasis“. Održava majstorske tečajeve interpretacije u zemlji i inozemstvu. Članica je međunarodnih žirija orguljaških natjecanja.

Do sada je snimila 30 nosača zvuka za domaće i inozemne diskografske kuće. Autorica je niza televizijskih i radijskih emisija posvećenih orguljskoj glazbi. Bavi se publicistikom, te je uz stručne članke, redaktorski i istraživački rad na hrvatskoj orguljskoj baštini, 2004. objavila knjigu eseja „Orguljska umjetnost“ u izdanju Matice hrvatske. 2006. godine objavila je knjigu na temu novog metodičkog pristupa podučavanju orgulja, „Orgulje..energija duha“. Autorica je sveučilišnog udžbenika pod nazivom „Europske orguljske škole od 16. do 19. stoljeća“ za kolegij Povijesna izvođačka praksa koji je objavljen 2022. godine. Učestalo je pozivana na europske glazbene akademije (Ljubljana, Weimar, Mannheim, Trossingen, Verona) na gostovanja u okviru Erasmus programa. Od studenog 2014. do 2019. djelovala je kao prodekanica za međunarodnu i međuinstitucionalnu suradnju na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu.

Dobitnica je niza prestižnih međunarodnih i domaćih priznanja, od nagrade „Milka Trnina“ do nekoliko diskografskih nagrada „Porin“, pedagoških nagrada, Nagrade Grada Zagreba, najviše državne nagrade „Vladimir Nazor“, te je odlikovana Redom DANICE SA LIKOM MARKA MARULIĆA za doprinos kulturi. 2017. stekla je doktorat umjetnosti na Sveučilištu u Zagrebu sa temom „Europska orguljska glazba kroz razdoblja i stilove od 16. do 21. stoljeća“.

Biography

Ljerka Očić is one of the most prominent Croatian musical artists. She has performed in nearly all European countries, from the USA to South America, Australia, and Asia, on renowned organs as a soloist and chamber musician within the music seasons of world capitals, from New York to Moscow, Tokyo to Sydney, from Kuala Lumpur to Santiago de Chile, having given over 1300 concerts.

As part of thematic concert programs, she has presented the complete organ works of F. Mendelssohn, C. Franck, J. Brahms, and F. Dugan. During two concert seasons (2013-2015), she held 20 concerts within the project "European Organ Music Through Eras and Styles from the 16th to the 21st Century." She is the artistic director of the Rab Music Evenings, the Petar Nakić Organ Festival, the house concert series "From the Očić Salon," and the academic Organ Festival "Anabasis." She regularly conducts masterclasses on interpretation both in Croatia and abroad and serves as a member of international juries at organ competitions.

*She has recorded 30 sound carriers for domestic and international record labels. She is also the author of numerous television and radio programs dedicated to organ music. In addition to her scholarly articles, editorial, and research work on Croatia's organ heritage, she published a collection of essays titled *The Art of the Organ* in 2004 with Matica hrvatska. In 2006, she published a book on a new methodological approach to organ teaching, titled *The Organ...Energy of the Spirit*. She is also the author of the university textbook *European Organ Schools from the 16th to the 19th Century* for the course *Historical Performance Practice*, published in 2022. She is frequently invited to European music academies (Ljubljana, Weimar, Mannheim, Trossingen, Verona) for guest lectures as part of the Erasmus program. From November 2014 to 2019, she served as the vice dean for international and interinstitutional cooperation at the Music Academy of the University of Zagreb.*

*Ljerka Očić has received numerous prestigious international and domestic awards, including the Milka Trnina Award, several Porin discography awards, teaching awards, the City of Zagreb Award, the highest state award, the Vladimir Nazor Award, and the Order of Danica with the image of Marko Marulić for contributions to culture. In 2017, she earned a doctorate in the arts from the University of Zagreb with the thesis *European Organ Music Through Eras and Styles from the 16th to the 21st Century*.*

2.2. Orgulje J. Angstera u Hrvatskoj i njihov značaj u orguljskom krajoliku Hrvatske

prof. mr. art. Emin Armano

Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu

Sažetak

Jozsef Angster (Jagodnjak, 1834. – Pečuh, 1918.) kao glazbeno nadaren i izuzetno radoznao čovjek tijekom odrastanja, obrtničkog školovanja i vandrovanja sazreo je u vrsnog graditelja orgulja. Povratkom u rodni kraj i kasnijim preseljenjem u Pečuh gdje je otvorio radionicu koja je s vremenom prerasla u veliku tvrtku, ostavio je značajan utjecaj na gradnju orgulja u ovom dijelu Europe. Angsterov opus broji 961 orgulje i 346 harmonija. Za Hrvatsku je sagradio 45 orgulja. Danas u Hrvatskoj postoji samo 25 Angsterovih instrumenata u različitim stupnjevima očuvanosti.

Angster je gradio orgulje različitih sustava što je karakteristika samo izvrsno školovanih orguljara. Jednako je uspješan bio u izradi mehaničkih i pneumatskih registaraskih i svirnih traktura kao i svih tipova zračnica, sa tonskim kancelama i kliznicama ili registarskim kancelama s čunjićima. Zvučnost njegovih orgulja ima dostatnu punoću bez grubosti i primjerenu mogućnost nijansiranja registracijom i pomagalima crescendo, žaluzije.

Osim izvrsnoj kvaliteti izrade glazbenog ustroja Angster je značajnu pažnju posvećivao i estetskom oblikovanju kućišta.

J. Angster's Pipe Organs in Croatia and their Significance within the Croatian Pipe Organs Landscape

Abstract

As a musically talented and remarkably curious person, Jozsef Angster (Jagodnjak, 1834 - Pécs, 1918) matured into an excellent organ builder during his upbringing, education as a craftsman, and wanderings. Both by returning to his home region and, later, moving to Pécs where he started a workshop that eventually grew into a big company, he significantly influenced organ building in this part of Europe. Angster's works comprise 961 organs and 346 harmoniums. He built 45 organs for Croatia. There are currently only 25 Angster's instruments in Croatia, at various degrees of preservation.

Angster built organs with different systems, which is an exclusive trait of exceptionally well-educated organ builders. He was equally successful at building mechanical and non-mechanical stop action and key action, as well as all types of chests, with channels and sliders or stop channels with cone valves. The sound of his organs is sufficiently full

without being harsh and has an appropriate capability to achieve nuance by registration and the tools of roller crescendo and swell shutters.

Along with the outstanding quality of the musical structure, Angster paid close attention to the aesthetic design of the casework.

Biografija

Emin Armano (Zagreb 1944.) studirao je klavir na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Tijekom studija pohađao je na istoj visokoškolskoj ustanovi nastavu orgulja kod prof. Vlaste Hranilović. Postdiplomske studije završava u Moskvi kod prof. L. E. Brumberga i u Zagrebu kod prof. L. Šabana. Laureat je VIII. jugoslavenskog natjecanja muzičkih umjetnika 1973. godine i dobitnik nagrade muzičke kritike "Darko Lukić".

Od 1979. godine nastupa u klavirskom duu sa Ljubomirom Gašparovićem. Kao pijanist, orguljaš ili komorni glazbenik nastupao je u Njemačkoj, Italiji, Makedoniji, Sloveniji, Španjolskoj i Belgiji te snimao za radio i televiziju.

Priredio je više redakcija i obradbi djela za klavir četveroručno hrvatskih skladatelja te niz redakcija skladbi za glazbala s tipkama (orgulje, čembalo, pianoforte) neutvrđenih skladatelja pronađenih u hrvatskim glazbenim arhivima. Često svira praizvedbe djela hrvatskih skladatelja za klavirski duo ili za orgulje.

Autor je knjiga Don Petar Nakić utemeljitelj mletačko-dalmatinske graditeljske škole orgulja i Orgulje hrvatskih graditelja – tragom Ladislava Šabana, te niza organoloških članaka objavljenih u Hrvatskoj i izvan nje.

Organologijom se počeo baviti oko 1963. godine. Sudjelovao je u popisivanju orgulja u Hrvatskoj što ga je organizirao Ladislav Šaban od 1972. do 1975. godine a od 2000. godine vodi ponovljeni popis orgulja kontinentalne Hrvatske za Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske.

Od 2009. godine je vodio na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu kolegij Razvoj orgulja i organologija što ga je sam osnovao i za nj izradio nastavni program. Godine 2017.

je izradio program polaganja majstorskog ispita za orguljare pri Hrvatskoj obrtničkoj komori (HOK).

Do umirovljenja 2011. godine je djelovao kao profesor komorne glazbe na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu i orguljaš crkve Sv. Ivana Krstitelja u Zagrebu.

Biography

Emin Armano (Zagreb, 1944) studied piano at the Music Academy in Zagreb. During his studies, he also attended organ lessons with Prof. Vlasta Hranilović at the same institution. He completed his postgraduate studies in Moscow under Prof. L. E. Brumberg and in Zagreb under Prof. L. Šaban. He was the laureate of the 8th Yugoslav Competition for Musical Artists in 1973 and received the "Darko Lukić" music critics award.

Since 1979, he has performed in a piano duo with Ljubomir Gašparović. As a pianist, organist, or chamber musician, he has performed in Germany, Italy, Macedonia, Slovenia, Spain, and Belgium and has recorded for radio and television.

He has prepared numerous editions and arrangements of works for piano four hands by Croatian composers and several editions of keyboard compositions (organ, harpsichord, fortepiano) by unknown composers discovered in Croatian music archives. He often performs premieres of works by Croatian composers for piano duos or organ.

He is the author of the books Don Petar Nakić, Founder of the Venetian-Dalmatian School of Organ Building and Organs of Croatian Builders – Following the Legacy of Ladislav Šaban, as well as numerous organology articles published in Croatia and abroad.

Armano began his work in organology around 1963. He participated in the cataloging of organs in Croatia organized by Ladislav Šaban from 1972 to 1975, and since 2000, he has led the renewed cataloging of organs in continental Croatia for the Ministry of Culture and Media of the Republic of Croatia.

Since 2009, he has taught the course Development of the Organ and Organology at the Music Academy of the University of Zagreb, which he founded and for which he developed the curriculum. In 2017, he designed the master exam program for organ builders at the Croatian Chamber of Trades and Crafts (HOK).

Until his retirement in 2011, he worked as a professor of chamber music at the Music Academy of the University of Zagreb and served as the organist at St. John the Baptist Church in Zagreb.

2.3. The French Connection in the Organ World: Cavaillé Coll i Joseph Angster

dr. Libor Dudaš, profesor

Longy School of Music of Bard college, Boston, SAD

Francuska veza u svijetu orgulja: Cavaillé Coll i Joseph Angster

Sažetak

Između 1856. i 1866. Joseph Angster putovao je Europom kako bi usavršio svoje znanje i vještina gradnje orgulja. Od Austro-Ugarske Monarhije, Beča (1856-1861) do Njemačke (1861-1862), Švicarske (1862-1863) do Pariza (1863-1866). Angster je u Parizu radio u tvornici poznatog francuskog graditelja orgulja Aristidea Cavaillé-Colla. On je radio na nekim od najvećih Collovih narudžbi za orgulje, Notre Dame u Parizu, St. Trinité. Tijekom svog boravka u Parizu, Angster je proučio najbolje instrumente, Cavaille Collé, St. Suplice, St. Dennis. Uz izloženost francuskim simfonijskim orguljama Cavaillé-Coll-a, Angster je uspio inkorporirati francuski stil u njemačku tradiciju gradnje orgulja u Austro-Ugarskoj Monarhiji.

Abstract

Between 1856 and 1866, Joseph Angster traveled extensively throughout Europe in order to perfect his organ building knowledge and craft. His travels took him from the Austrian Empire, Vienna (1856-1861) to Germany(1861-1862), Switzerland (1862-1863) to Paris (1863-1866). In Paris, Angster worked in the factory of the famous French organ builder Aristide Cavaillé-Coll. Angster worked on some of Colls major organ commissions, Notre Dame in Paris, St. Trinité. During his stay in Paris, Angster was exposed to best organs built by Cavaille Collé, St. Suplice , St. Dennis. With the exposure to the French symphonic organ build by Cavaillé-Coll, Angster was able to incorporate French style into the German organ building tradition in the Austro-Hungarian Monarchy.

Biografija

Rodeni osječanin, Dudás Libor, orguljaš, čembalist, klavirist i dirigent, završio je srednju glazbenu školu u Osijeku, u klasi profesora Ljudevita Sekošana. Nastavio je svoje školovanje, studij orgulja u Beču na Hochschule für Musik und darstellende Kunst u klasi profesora Dr. Rudolfa Scholza i klavir u klasi profesorice Evelyn Henisch.

Magistrirao je na univerzitetu Notre Dame u Indiani u klasi profesora Craiga Cramer i potom nastavlja studije na New England Conservatory u Bostonu, klasa profesora Williama Porter-a, gdje završava doktorske studije sa radnjom, „Giuseppe Verdi, Un giorno di regno i kraj opere buffe u Italiji.“ Studij čembala u klasi profesorice Darlene Cattello i studij čembala i Hammerklavier-a u klasi profesora Peter-a Sykes-a

2023. je doktor Dudás proslavio svoju 25 godišnjicu, direktora glazbe u poznatoj povjesnoj bostonskoj crkvi, Old North Church. On je profesor na Longy School of Music, gdje podučava orguljaše, klaviriste i pjevače.

Dudás Libor je aktivan kao orguljaš, čembalist, klavirist i dirigent na glazbenoj sceni u Americi i Evropi. Stalni je suradnik sa Bostonskom Kameratom, ansamblom za ranu glazbu. Zvučne snimke na Navona records, Historic organs of Boston, GIA. Izvedbe na Bostonstonskom WGBH radiju sa Bostonskom Kameratom.

U ljeto 2023. god, Dr. Dudás je bio jedan od predavača na Berlinskom kursu „Dramatic voices Berlin,“ gdje je radio sa pjevačima iz cijelog svijeta.

Biography

Dudás Libor Croatian born musician studied piano, organ, harpsichord and fortepiano at the Hochschule für Musik und darstellende Kunst in Vienna, Austria, the University of Notre Dame and the New England Conservatory of Music in Boston , where he was awarded a Doctor of Music Arts degree.

He is currently a faculty member at the Longy School of Music of Bard College in Cambridge, Massachusetts, where he is on the keyboard faculty and is the Music Director of Longys Opera Experience , a vocal coach as well as an instructor of classes in music history , opera and early music.

Dr. Dudas serves as the Music Director and Orgsnist at Boston famous revolutionary church “Old North Church, where he oversees the music program. Dr. Dudas is a regular collaborator with Boston Camerata, most recent concerts included “Where you there” and Italian Christmas. Upcoming performances include, Winchendon Early Music Festival and performances with Boston Camerata.

Dr. Dudas is an active participant in Bostons music scene and internationally active performer on piano, organ, harpsichord and fortepiano.

2.4. Koncepti i dispozicije Angsterovih orgulja

dr. art. Ivan Bosnar

Syracuse University, Setnor School of Music, Syracus, NY, SAD

Sažetak

U 19. stoljeću se kroz tehnološki razvoj orgulje odvajaju od ustanovljene barokne graditeljske prakse. Nove ideje i patenti omogućuju bolju i stabilniju opskrbu svirala zrakom te razvoj svirne i registarske trakture orgulja koja omogućuje upravljanje većom količinom ventila pritiskom na jednu tipku, što dovodi do gradnje većih orgulja. Koncepti i dispozicije orgulja se nastavljaju na prethodne barokne ideje, no sa raznim proširenjima, inovacijama te sa novim idejama u intonaciji. Kontinentalna Europa dijeli orgulje iz 19. stoljeća na instrumente koji spadaju u njemačku graditeljsku školu koju je pokrenuo Eberhard Friedrich Walcker, te francusku graditeljsku školu kojoj je začetnik Aristide Cavaillé-Coll. Walcker gradi orgulje sa mnoštvom osamstopnih registara te usavršava zračnice sa čunjicima i registarskim kancelama kako bi osigurao stabilnu i dovoljnu količinu zraka za mnoštvo šesnaestopnih i osamstopnih registara. Cavaillé-Coll ne koristi Walckerove zračnice, već ostaje koristiti zračnice sa kliznicama sa tonskim kancelama, dodaje Barkerovu pneumatsku polugu te sviralama daje veći tlak zraka. Josef Angster je na svojim putovanjima Europom imao prilike upoznati razne orgulje i znamenite graditelje orgulja u tom stoljeću poput Ladegasta, Haasa i Golla. Angster je također među rijetkim graditeljima, ako ne i jedini iz naših krajeva koji je imao prilike izučiti i usavršiti zanat u radionici samog Cavaillé-Colla u Parizu. Angster potječe iz regije u kojoj prevladavaju njemačke graditeljske ideje u orguljarstvu. Stoga je zanimljivo proučiti utjecaj ideja koje su specifične za francusku graditeljsku školu u Angsterovim instrumentima razmatrajući dispozicije orgulja te zvukovne koncepte koje je Angster realizirao u svojim instrumentima.

Concepts and Stoplists of Angster's Organs

Abstract

The new technical developments brought about by the 19th century allowed the organ building to separate itself from the established baroque practice. New ideas and patents allowed for a better and stabler wind supply to organ pipes, and the developments in key and stop action allowed for many more valves to be opened on the press of a single key, which in turn allowed for larger organs to be built. Concepts and stoplists of organs follow the baroque ideas, but with many extensions, additions, innovations, and new voicing

ideas. Organs in continental Europe can be grouped into the German organ building school founded by Eberhard Friedrich Walcker, and the French school founded by Aristide Cavaillé-Coll. Walcker built organs with plenty of 8' stops and perfected the cone valve chest with stop channels in order to achieve stable and sufficient air supply for many 16' and 8' stops. Cavaillé-Coll did not use Walcker's type of windchests, rather he continued to use sliderchests, added the Barker pneumatic lever, and raised the wind pressure. Josef Angster had an opportunity to see various organs while traveling Europe and was able to meet important organ builders from the 19th century, such as Ladegast, Haas, and Goll. Angster is among the rare builders, if not the only builder from this region who had an opportunity to study and perfect his craft in Cavaillé-Coll's workshop in Paris. Since Angster comes from a region in which the German organ building practice prevails, it is interesting to study the influence of ideas specific to the French organ building school in his instruments by studying the stoplists and tonal designs of his organs.

Biografija

Ivan Bosnar je maturirao orgulje u Glazbenoj školi Vatroslava Lisinskog u razredu prof. Jasne Šumak-Picek. Orgulje je studirao na Muzičkoj akademiji u Zagrebu (Prof. Mario Penzar) te na Universität für Musik und darstellende Kunst u Grazu (prof. Ulrich Walther). 2015. godine studij orgulja nastavlja na Eastman School of Music u Rochesteru, New York, u razredu prof. Nathana Laube te improvizaciju u razredu prof. Edoarda Bellottija i prof. Williama Portera, gdje je 2017. godine magistrirao i 2021. godine doktorirao. Osvojio je prvu nagradu iz orgulja na 47. hrvatskom natjecanju učenika i studenata glazbe i plesa. Na natjecanju iz improvizacije održanom 2016. godine na Sveučilištu u Michiganu je osvojio drugu nagradu te nagradu publike. Nagraden je nagradom „James Cochran“ za najbolji studentski orguljaški recital održan na Eastmanu u akademskoj godini 2018.-19. Dobitnik je prve nagrade i nagrade publike na natjecanju iz improvizacije Američkog udruženja orguljaša (AGO - NCOI) 2020. godine. Nastupio je na domaćim i stranim festivalima (Požega, Zagreb, Graz, Loretto, Pečuh, Berlin, Pittsburgh, Atlanta, Cedar Rapids). Bio je orguljaš Vojnog Ordinarijata gdje je surađivao sa Simponijskim orkestrom Hrvatske vojske te klapom Sveti Juraj HRM. Za vrijeme studija u Zagrebu bio je orguljaš crkve sv. Petra apostola i crkve Marije Kraljice apostola u Zaprešiću. Trenutno djeluje kao

orguljaš crkve sv. Marije U Auburnu, New York, te kao predavač na Setnor School of Music, Sveučiliste u Syracuseu, New York.

Biography

Ivan Bosnar, a native of Croatia, studied organ at the Eastman School of Music with Nathan Laube and improvisation with Edoardo Bellotti and William Porter. He took his first organ lessons at Vatroslav Lisinski School of Music in Zagreb where he studied with Jasna Šumak-Picek. Following high school, he studied organ at Zagreb Music Academy with Mario Penzar and at the University of Music and Performing Arts in Graz with Ulrich Walther. Ivan won First Prize in the Croatian Organ Student Competition in 2009, and Second Prize and Audience Prize in the University of Michigan Organ Improvisation Competition in 2016, and First Prize and Audience Prize in the American Guild of Organists' National Competition in Organ Improvisation in 2021. He has appeared in several organ festivals, both in Croatia and abroad (Požega Cathedral, Zagreb Cathedral, Loretto, Graz, Pecs, Berlin). He has collaborated with the Croatian Military Symphony Orchestra and the Croatian Radio-television Symphony Orchestra. As a church musician, he served in Croatia as organist at St. Peter's Church (Zagreb) and at St. Mary's Church (Zaprešić). In upstate New York he served as organist at St. Boniface Church (Rochester), and as Music Director and Organist at St. John the Evangelist Church (Spencerport). He serves as an organ instructor at Setnor School of Music, Syracuse University, and as organist at St. Mary's Church in Auburn, NY

2.5. Percepcija orguljske glazbe kod mladih

doc. dr. sc. Blanka Gigić Karl, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Osijek

dr.sc. Snježana Barić Šelmić, Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku

Tea Kulaš, mag. mus. mag. Musical

Sažetak

Orguljaškom glazbom bave se ponajprije profesionalni orguljaši koji održavaju koncerte uglavnom u sakralnim objektima. Kako na takve koncerte privući mlađu publiku, kako ih motivirati da i sami poželete uroniti u svijet orgulja? Da bi se saznalo kakvu percepciju mлади imaju o orguljama i orguljaškoj glazbi, te koliko su upoznati s literaturom za orgulje, provedeno je opsežno istraživanje među učenicima srednjih glazbenih škola u Hrvatskoj.

Istraživanje je provedeno tijekom lipnja 2024. godine kvantitativnom metodom anketnog upitnika koji je putem elektroničke pošte poslan svim glazbenim srednjim školama u Hrvatskoj. Pristiglo je ukupno 150 validnih odgovora koji su se onda obradili deskriptivnom metodom. Ključni zaključci koji proizlaze iz istraživanja pokazuju kako ispitanici itekako smatraju da je važno sačuvati tradiciju orguljaške glazbe. Većina bi ih voljela naučiti svirati orgulje ili pak sudjelovati na orguljaškim radionicama. Smatraju kako su orgulje slabo zastupljene u koncertnom životu njihovog mjesta te tu vrstu glazbe ponajviše vežu uz klasičnu, duhovnu i eksperimentalnu glazbu. Nekolicina ih pak povezuje s rock, jazz ili pop glazbenim žanrovima. Usprkos tome što velika većina ispitanika koristi mobilne aplikacije za slušanje glazbe, većina ih smatra kako takav način slušanja ne može nadomjestiti ili zamijeniti slušanje glazbe uživo.

Ključne riječi; orgulje, orguljaška glazba, popularizacija orgulja, mlađa populacija

Perception of Organ Music Among Young People

Abstract

Organ music is primarily performed by professional organists who hold concerts mainly in sacred spaces. However, how can we attract a younger audience to these concerts and motivate them to explore the world of organ music themselves? To understand young people's perception of organ and organ music, as well as their familiarity with organ literature, a comprehensive study was conducted among students of secondary music schools in Croatia. The research was carried out in June 2024 using a quantitative survey method. The questionnaire was sent via email to all secondary music schools in Croatia, resulting in 150 valid responses. These responses were analyzed using descriptive

methods. The key findings reveal that the respondents strongly believe in the importance of preserving the tradition of organ music. Many expressed interest in learning to play the organ or participating in organ workshops. They feel that organ music is underrepresented in the concert life of their communities, associating it mainly with classical, spiritual, and experimental music. A few also link it to rock, jazz, or pop genres. Despite the widespread use of mobile apps for listening to music, most respondents believe that such digital experiences cannot replace the live music experience.

Keywords: organ, organ music, popularization of organ, younger audience

BIOGRAFIJE

Blanka Gigić Karl diplomirala je na glazbenoj akademiji u Puli 1993 godine te stječe zvanje mag.mus. Godine 1993. završava jednogodišnji studij muzikoterapije pri Glazbenoj akademiji u Zagrebu te Klinici za neurologiju, psihijatriju, alkoholizam i druge ovisnosti, Vinogradska 29, Zagreb. Godine 1994. odlazi u Njemačku u Stuttgart gdje se uz usavršavanje njemačkog jezika u Benedict Schule prijavljuje za rad u dnevnoj psihijatrskoj klinici u Ludwigsburgu s kvalifikacijama iz muzikoterapije. Nakon povratka u Hrvatsku od 1997. godine, uz rad na Gimnaziji, usavršava se na području glazbe pohađajući seminare i glazbene radionice Klausu Juergenu Etzolda (Njemačka, Hannover) „Croatia cantat“ u suradnji s Njemačkim glazbenim savjetnikom (Deutscher Musikrat). Godine 1999. i 2000. pohađa i sudjeluje u seminarima i radionicama Richarda Frostica direktora Islington Music centra u Londonu „Glazba za sve- skladanje u učionici“. Akademске godine 2007./2008. predaje na Evandeoskom fakultetu „Metodiku glazbe“. U ožujku 2008. godine u Opatiji, pod pokroviteljstvom Agencije za odgoj i obrazovanje, usavršava se kroz glazbene radionice, na temu ples, pokret, narodni plesovi te rad s djecom s teškoćama u razvoju. U razdoblju od siječnja do kolovoza 2009. pohađa zborске radionice prof. Branka Starca gdje se usavršava na područjima afektivne impostacije glasa: psihotehnika i fiziotehnika pjevanja, vokalna stilistika, govor glazbe: ekspresivna analiza skladbi, znanost o glasu. Godine 2012. diplomirala je na specijalističkom studiju Ekonomskog fakulteta u Osijeku smjer „Organizacija i management“ sa završnim radom „Utjecaj glazbe na ponašanje potrošača“. U akademskoj godini 2014./15. upisala je poslijediplomski sveučilišni studij Kulturologija, smjer: Menadžment u kulturi, umjetnosti

i obrazovanju na Doktorskoj školi Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku. Nastavničkom djelatnošću se bavi 26 godina radeći u raznim školama, od osnovne škole do umjetničke akademije. Godine 2006. sudjeluje na državnom natjecanju u disciplini glasovirska dva kao mentor dvije učenice iz Varaždinske glazbene škole te osvaja treću nagradu. Godine 2007. na regionalnom natjecanju u Varaždinu kao mentor osvaja III. nagradu u prvoj kategoriji, disciplina glasovir. Od travnja 2018. zasniva radni odnos kao predavačica na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku. Doktorirala je u rujnu 2020. godine s temom "Strateške aktivnosti u brendiranju kulturnog identiteta grada". Sudjeluje na raznim međunarodnim znanstvenim konferencijama, interdisciplinarnim umjetničko znanstvenim skupovima i sl.. U sklopu projekata koje vodi snima biografski dokumentarnoigrani film; Sanjar s tamburom (Pajo Kolarić) te u produkciji HTV-a I postprodukciji , Producicija 12:21 serijal Sanjari Hrvatske u svojstvu izvršne producentice. Od veljače 2024.postaje docentica doktorica znanosti u interdisciplinarnom području ekonomije i umjetničke pedagogije- glazba.

Blanka Gigić Karl graduated from the Academy of Music in Pula in 1993 and obtained the title of mag.mus. In 1993, she completed a one-year study program of music therapy at the Academy of Music in Zagreb and the Clinic for Neurology, Psychiatry, Alcoholism and Other Addictions, Vinogradarska 29, Zagreb. In 1994, she went to Stuttgart, Germany, where, along with improving the German language at the Benedict Schule, she applied to work in a day psychiatric clinic in Ludwigsburg with qualifications in music therapy. After returning to Croatia in 1997, in addition to working at the Grammar school, she improved her skills in the field of music by attending seminars and music workshops by Klaus Juergen Etzold (Germany, Hannover) "Croatia cantat" in cooperation with the German Music Council (Deutscher Musikrat). In 1999 and 2000, she attended and participated in the seminars and workshops of Richard Frostic, director of the Islington Music Center in London, "Music for all-composing in the classroom". In the academic year 2007/2008 she teaches "Music Methodology" at the Evangelical Faculty. In March 2008, in Opatija, under the auspices of the Education Agency, she improved her skills through music workshops on dance, movement, folk dances and work with children with developmental disabilities. In the period from January to August 2009, she attended the choral workshops of prof. Branko Starc, where she perfects herself in the areas of affective imposition of the voice: psychotechnics and physiotechnics of singing, vocal stylistics, speech of music: expressive analysis of compositions, voice science. In 2012, she graduated from the specialist study of the Faculty of Economics in Osijek, majoring in "Organization and Management" with the final thesis "The Influence of Music on Consumer Behavior". In the academic year 2014/15 she enrolled in the post-graduate university study of Cultural Studies, major: Management in Culture, Art and Education at the Doctoral School of J. J. Strossmayer University in Osijek. She has been teaching for 26 years, working in various schools, from elementary school to art academy. In 2006, she participated in the national

piano duo competition as a mentor to two students from the Varaždin Music School and won the third prize. In 2007, at the regional competition in Varaždin, as a mentor, she won III. prize in the first category, piano discipline. Since April 2018, she has been working as a lecturer at the Academy of Arts and Culture in Osijek. She received her doctorate in September 2020, with the topic "Strategic activities in the branding of the city's cultural identity", and she received the title of assistant professor in March 2024. From July 1, 2024, she is employed at FOOZOS with 50% of the working time. She is the leader of many projects and the executive producer of the series "Dreamers of Croatia"

Dr. sc. Snježana Barić-Šelmić, poslijedoktorandica je na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku, na Odsjeku za kulturu, medije i menadžment. U ožujku 2021. godine, pod mentorstvom izv.prof.dr.sc. Željka Pavića i komentora izv.prof.dr.sc. Borisa Badurine, uspješno brani doktorsku disertaciju pod naslovom Generacijske vrijednosne razlike i njihov utjecaj na upotrebu društvenih mreža na Poslijediplomskom interdisciplinarnom doktorskom studiju Kulturologija, znanstveno polje Informacija i komunikacija u kulturi – Modul: Medijska kultura – istraživanje medija Doktorske škole Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te stekla akademski stupanj doktorice znanosti. U veljači 2015. godine, na Filozofskom fakultetu u Osijeku – Odsjek za cijeloživotno obrazovanje, pododsjek za psihološko-pedagoško-didaktičko-metodičku izobrazbu stekla je licencu profesionalnih nastavničkih kompetencija. Ostalo obrazovanje uključuje certifikat Europass Mobility Certificate „Media to Understand and Create IMES“, certifikat Rider University „Foundations of succesfull grants writing“, Certifikat KPMG „Fit and Proper za ključne rukovodeće pozicije u bankarstvu“, certifikat IEDC Bled School of Management „Management Program – Leading from the Middle“, certificat Management Results Beč „Manager as a Coach; Development of Personal Leadership skills; Efficient organisation of processes; Art of Negotiation“, certificat Ekonomskog fakulteta u Zagrebu „Kevin Lane Keller: Strategic Brand Management: Understanding 21st century brand management“, certifikat Business Excellence Academy Zagreb „Komunikacijske strategije; Event marketing; Promocijske aktivnosti i unaprjeđenje prodaje; Trade marketing; Oglasavanje i bolja komunikacija s tržištem; Marketinške komunikacije i njihova uloga u identifikaciji brenda; Upravljanje konfliktom“, certifikat Management Zentrum St. Gallen, Švicarska „Management of One's Own Person; Managerial Effectiveness; Current and Future Profit Potentials of Organisation“, certifikat Goethe Institut Frankfurt/M, Njemačka „Deutsch

als Fremdsprache“ te certifikat University of Cambridge – the British Council Zagreb „Advanced English“. Dosadašnje radno iskustvo obuhvaća finansijski sektor kada započinje raditi u Slavonskoj banci d.d. Osijek, 1996. godine kao stručni suradnik u Uredu Uprave banke. U razdoblju od 2000. do 2008. godine zapostena je na poslovima direktorice Ureda Uprave, Marketinga i Odnosa s javnošću Slavonske banke d.d. Osijek. Spajanjem Slavonske banke d.d. Osijek i Hypo Alpe-Adria-Banke d.d. Zagreb, 2008. godine, postaje direktorica Marketinga Hypo Alpe-Adria-banke d.d. Zagreb, na kojoj poziciji ostaje do 2016. godine, kada se banka prodaje i mijenja naziv u Addiko bank d.d. Zagreb. U svom dugogodišnjem radu u marketingu i odnosima s javnošću lansirala između ostaloga i prvu internetsku stranicu Slavonske banke, 1998. godine, sudjelovala i vodila nekoliko procesa rebrandinga, sudjelovala i vodila nekoliko pregovora s međunarodnim revizorskim kućama na teme komunikacija, rebrandinga, brend vrijednosti, marketinških strategija te aktivno sudjelovala u kreiranju poslovnih i komunikacijskih strategija banaka u tom razdoblju kao i bila glavna i izvršna urednica nekoliko bankarskih časopisa (za djecu, tinejdžere, Times i EU Times). Sudjelovala je na nizu tuzemnih i inozemnih znanstvenih konferencija i simpozija te je bila članica nekoliko organizacijskih odbora međunarodnih konferencija.

Dr. Snježana Barić-Šelmić is a postdoctoral researcher at the Academy of Arts and Culture in Osijek, in the Department of Culture, Media, and Management. In March 2021, under the mentorship of Assoc. Prof. Dr. Željko Pavić and co-mentor Assoc. Prof. Dr. Boris Badurina, she successfully defended her doctoral dissertation titled "Generational Value Differences and Their Impact on the Use of Social Networks" as part of the Postgraduate Interdisciplinary Doctoral Study in Culturology, in the field of Information and Communication in Culture – Module: Media Culture – Media Research at the Doctoral School of the University of Josip Juraj Strossmayer in Osijek, and earned the academic title of Doctor of Science.

In February 2015, at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Osijek – Department for Lifelong Learning, Subdepartment for Psychological, Pedagogical, Didactic, and Methodological Training, she obtained a license for professional teaching competencies. Her additional education includes the Europass Mobility Certificate "Media to Understand and Create IMES", Rider University Certificate "Foundations of Successful Grants Writing", KPMG Certificate "Fit and Proper for Key Managerial Positions in Banking", IEDC Bled School of Management Certificate "Management Program – Leading from the Middle", Management Results Vienna Certificate "Manager as a Coach; Development of Personal Leadership Skills; Efficient Organization of Processes; Art of Negotiation", Faculty of Economics in Zagreb Certificate "Kevin Lane Keller: Strategic Brand Management: Understanding 21st Century Brand Management", Business Excellence Academy Zagreb Certificate "Communication Strategies; Event Marketing; Promotional Activities and Sales Promotion; Trade Marketing; Advertising and Better Communication with the Market; Marketing Communications and Their Role in Brand Identification; Conflict Management", Management Zentrum St. Gallen, Switzerland

*Certificate "Management of One's Own Person; Managerial Effectiveness; Current and Future Profit Potentials of Organization", Goethe Institute Frankfurt/M, Germany
Certificate "Deutsch als Fremdsprache", and University of Cambridge – the British Council Zagreb Certificate "Advanced English".*

Her professional experience includes the financial sector, where she began working at Slavonska banka d.d. Osijek in 1996 as an associate in the Bank's Management Office. From 2000 to 2008, she worked as the Director of the Management Office, Marketing, and Public Relations of Slavonska banka d.d. Osijek. After the merger of Slavonska banka d.d. Osijek and Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb in 2008, she became the Marketing Director of Hypo Alpe-Adria-Bank d.d. Zagreb, a position she held until 2016 when the bank was sold and renamed Addiko Bank d.d. Zagreb.

Throughout her extensive career in marketing and public relations, she launched the first website of Slavonska banka in 1998, led several rebranding processes, participated in negotiations with international auditing firms on topics such as communications, rebranding, brand value, and marketing strategies, and actively contributed to the development of business and communication strategies for banks during that period. She was also the chief and executive editor of several banking magazines (for children, teenagers, Times, and EU Times). Additionally, she has participated in numerous national and international scientific conferences and symposia and has been a member of several organizational committees for international conferences.

TEA KULAŠ Osnivačica i umjetnička voditeljica Zadar Organ Festivala te Umjetničke organizacije Zara, Tea Kulaš (Zadar, 1994.), orguljašica je i muzikologinja s magistarskim diplomama Muzičke akademije u Zagrebu, te studentica koncertnog smjera orgulja na Umjetničkom sveučilištu u Grazu u razredu Gunthera Rosta.

Njen umjetnički put započeo je u dobi od šest godina s pijanističkom glazbenom edukacijom u Glazbenoj školi Blagoje Bersa Zadar. Osim klavira, ondje je završila smjer za suvremenih plesa, a kasnije i teoriju glazbe, te orgulje u razredu Martine Lazar. Posljednju godinu orguljaškog srednjoškolskog obrazovanja završila je kod Pavla Mašića u Glazbenoj

školi Pavla Markovca u Zagrebu, pod čijim je mentorstvom osvojila nagrade na regionalnom i državnom natjecanju. Nizanje prvih nagrada u kategorijama orgulja i komorne glazbe nastavilo se i u orguljaškom razredu Ljerke Očić na Muzičkoj akademiji u Zagrebu, a taj dio obrazovanja okrunjen je magistarskom diplomom u srpnju 2018. godine. U sklopu umjetničko-znanstvenog projekta Religiofonija, 2016. godine nastupila je kao solistica s orkestrom Muzičke akademije (Zagreb, Čakovec i Ljubljana) te je s kolegicom Danielom Perković održala predavanja pod nazivom Josip Štolcer Slavenski – skladatelj na marginama. U 2019. godini nastupila je kao solistica sa Zadarskim komornim orkestrom i zborom HRT-a.

Svestrani umjetnički afiniteti i radoznalost odveli su je i do Škole za primijenjenu umjetnost i dizajn u Zadru gdje je završila smjer grafički dizajn, a u 2016. godini i do stipendiranog dvogodišnjeg Erasmus boravka u Grazu, nakon kojeg je uslijedilo i usavršavanje u orguljaškom razredu Gunthera Rosta. Ondje je već dvije godine nositeljica nagrada na natjecanju Martha Debelli.

Redovito koncertira diljem Hrvatske i u inozemstvu, a bilježi i nekoliko sudjelovanja na domaćim i stranim festivalima: Varaždinske barokne večeri, Glazbene večeri u sv. Donatu, Ars organi Sisciae, Anabasis, Orgulje sv. Marka, PagArtFestival, Petar Nakić, Organum, Klasika na Košljunu, Klingender Adventkalender (Austrija), Orgelfrühling Steiermark (Austrija), Orgelets (Norveška), Trnavské organové dni (Slovačka), Green Guitar Youth Festival Graz (Austrija), Ano International Organ Festival (Grčka), TimOrgelFest (Rumunjska), Herforder Orgelsommer (Njemačka), Fano Organ Festival (Italija), Mykonos Art Festival (Grčka) i dr. Aktivno sudjeluje na seminarima interpretacije orguljske glazbe (H. Fagius, M. Schmeding, T. Ospital, R. Prieto Ramirez, K. Volostnov, T. Sevšek Šramel, N. J. Laube, S.-Y. Lee, W. Reisinger, H. Fairs).

Tea Kulaš Founder and an artistic leader of Zadar Organ Festival, as well as The Artistic Organisation Zara, Tea Kulaš (Zadar, 1994.) is an organ player and a musicologist with master's degrees from the Musical Academy in Zagreb, and a student of the organ concert department at the University of Arts in Graz in Gunther Rost's class. Her artistic path started at the age of six, with the pianist music education in Musical school Blagoje Bersa Zadar. Except for the piano, she also finished modern dance course, and later music theory and organs in Martina Lazar's class. She finished her last year of organ high school education in Pavao Mašić's class in Pavao Markovac Music School in Zagreb, under whose mentorship she won awards at regional and national competitions. Listing of first prizes in organ categories and chamber music continued in Ljerka Očić's organ class at the Academy of Music in Zagreb, and that part of education was crowned with a master's degree in July 2018. As part of the artistic of the scientific project Religiofonija, in 2016 she performed as a soloist with the Musical Academy orchestra (Zagreb, Čakovec i Ljubljana) and with her colleague Daniela Perković she held lectures under the name Josip Štolcer Slavenski – composer on the margins. In 2019, she performed as a soloist with Zadar Chamber Orchestra and HRT Choir. Versatile artistic affinities and curiosity led her to the

School of Applied Art and Design in Zadar, where she completed her degree in graphic design, and in 2016 she completed a two-year Erasmus scholarship stay in Graz, which was followed by training in the organ class of Gunther Rost. There, she is known as the two-years-in-a-row winner of prizes of the Martha Debelli competition. She regularly performs concerts all over Croatia and abroad, and also takes part in several domestic and international concerts and festivals: Varaždin Baroque Evenings, Musical Evenings in St. Donatus, Ars organi Sisciae, Anabasis, Organ of St. Marka, PagArtFestival, Petar Nakić, Organum, Klasika na Košljun, Klingender Adventkalender (Austria), Orgelfrühling Steiermark (Austria), Orgelets (Norway), Trnavské organové dni (Slovakia), Green Guitar Youth Festival Graz (Austria), Ano International Organ Festival (Greece), TimOrgelFest (Romania), Herforder Orgelsommer (Germany), Fano Organ Festival (Italy), Mykonos Art Festival (Greece) etc. Actively participates in organ music interpretation seminars (H. Fagius, M. Schmeding, T. Ospital, R. Prieto Ramirez, K. Volostnov, T. Sevšek Šramel, N. J. Laube, S.-Y. Lee, W. Reisinger, H. Fairs).

2.6. Ostavština Josipa Angstera u Arhivu Baranjske županije Mađarskog nacionalnog arhiva u Pečuhu

dr.sc. Eldina Lovaš, znanstvena suradnica, Hrvatski institut za povijest, Podružnica za povijest Slavonije, Srijema i Baranje, Slavonski Brod - Ostavština Josipa Angstera u Arhivu Baranjske županije Mađarskog nacionalnog arhiva u Pečuhu

Éva Kocsis

Izvori za istraživanje tvornice orgulja Józsefa Angstera u Arhivu Baranjske županije Mađarskog nacionalnog arhiva u Pečuhu

Sažetak

Jedan od najpoznatijih graditelja orgulja bio je József Angster, čije se orgulje i danas čuju po crkvama. Povijest njihova nastanka moguće je rekonstruirati na temelju sačuvanih ugovora o naručivanju, skica orgulja, dopisivanja između proizvođača i naručitelja, troškovnika itd. Navedeni se izvori čuvaju u Arhivu Baranjske županije Mađarskog nacionalnog arhiva u Pečuhu u fondu Pečuška tvornica glazbenih instrumenata i stolarskih proizvoda (Tvornica orgulja i harmonija Angster József i Sin). Angsterova tvornica, utemeljena 1867. godine, prvenstveno se bavila izgradnjom, održavanjem i popravkom orgulja, ali je prihvata i stolarske poslove, npr. proizvodnju namještaja, ali i ljesova nakon I. svjetskog rata. Cilj izlaganja je predstaviti arhivski fond u kojem se čuvaju izvori o tvornici, a pogodni su za različite aspekte istraživanja. Na temelju sačuvane dokumentacije o naručivanju orgulja, kao case study, prikazat će postupak naručivanja, izrade i isporuke jedne orgulje s područja današnje Hrvatske.

Ključne riječi: József Angster, tvornica, izvori, orgulje, Pečuh.

Sources for research on József Angster's organ factory in the Archives of Baranja County of the Hungarian National Archives in Pécs

Abstract:

József Angster was one of the most famous organ builders whose organs can still be heard in churches today. The history of their origin is possible to reconstruct on the basis of preserved ordering contracts, sketches of organs, correspondence between the manufacturer and the client, cost sheets, etc. The mentioned sources are kept in the Archives of Baranja County of the Hungarian national archive in Pécs in the Pécs music factory fund for instruments and carpentry products (Organ and harmonium factory Angster József and Son). Angster's factory, founded in 1867, primarily engaged in the construction, maintenance and repair of organs, but it also accepted carpentry jobs, e.g. furniture production, but also coffins after World War I. The aim of the presentation is to

present the archival collection in which sources about the factory are stored, and are suitable for different aspects of research. Based on the preserved ordering documentation of organs, as a case study, the process of ordering, making and delivery of an organ from today's Croatia will be shown.

Keywords: József Angster, factory, sources, organ, Pécs.

Biografija

Eldina Lovaš rođena je 1991. Diplomirala je 2015. na Filozofskom fakultetu J. J. Strossmayera u Osijeku. Doktorsku disertaciju obranila je 2021. na Sveučilištu u Pečuhu. Od 2016. vanjska je suradnica na Odsjeku za povijest Filozofskog fakulteta Osijek, a od 2021. surađuje s Leksikografskim zavodom Miroslav Krleža. U Hrvatskom institutu za povijest – Podružnici za povijest Slavonije, Srijema i Baranje zaposlena je kao znanstvena suradnica. Dobitnica je Dekanove nagrade (2014.) i I. nagrade za najbolji rad mlađih povjesničara iz povijesti Slavonije, Srijema i Baranje – Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje za 2018. i 2019. U svom znanstvenom radu bavi se sustavnim istraživanjem demografske i društvene povijesti Baranje i Osijeka u 18. i prvoj polovici 19. stoljeća te crkvenom poviješću Pečuške i Đakovačko-srijemske biskupije u navedenome razdoblju. Redovito izlaže na domaćim i inozemnim znanstvenim skupovima. Kao autorica ili suautorica objavila je 3 knjige i više znanstvenih radova.

Eldina Lovaš was born in 1991. She graduated in 2015 from the Faculty of Humanities and Social Sciences at J. J. Strossmayer University in Osijek. She defended her doctoral dissertation in 2021 at the University of Pécs. Since 2016, she has been an external associate at the Department of History at the Faculty of Humanities in Osijek, and since 2021, she has been collaborating with the Miroslav Krleža Lexicographical Institute. She is employed as a research associate at the Croatian Institute of History – Branch for the History of Slavonia, Srijem, and Baranja. She has received the Dean's Award (2014) and the First Prize for the best paper by young historians on the history of Slavonia, Srijem, and Baranja – Branch for the History of Slavonia, Srijem, and Baranja for 2018 and 2019.

In her scientific work, she systematically researches the demographic and social history of Baranja and Osijek in the 18th and the first half of the 19th century, as well as the ecclesiastical history of the Diocese of Pécs and the Đakovo-Osijek Diocese during that period. She regularly presents at national and international scientific conferences. As an author or co-author, she has published 3 books and several scientific papers.

Éva Kocsis Diplomirala je 2010. godine kao profesorica mađarske književnosti i jezikoslovlja te kao profesorica filozofije na Sveučilištu u Pečuhu u Mađarskoj. Radi u Županijskom arhivu Baranja- Nacionalni arhiv Mađarske od 2010., a postaje viši arhivist od 2021. godine. U svojoj profesiji uglavnom se bavi radom istraživačke službe i vodi matične knjige rođenih, vjenčanih i umrlih unutar baranjske županije. Njezino glavno područje istraživanja šire je ispitivanje dokumenata, odnosno istraživanje osobnih ostavština koje čuva njihov arhiv i s time povezane biografije, kao i obrada dokumenata i povijesti tvornice orgulja i harmonija József Angster i sin. Od 2020. godine postaje članica Udruge mađarskih arhivista.

Éva Kocsis graduated in 2010 as a teacher of Hungarian literature and linguistics, as well as a teacher of philosophy, at the University of Pécs in Hungary. She has been working at the Baranya County Archives – National Archives of Hungary since 2010 and became a senior archivist in 2021. In her profession, she primarily works in the research service and manages birth, marriage, and death registers within Baranya County. Her main area of research is the broader examination of documents, specifically the study of personal legacies preserved in their archives and related biographies, as well as processing documents and the history of the József Angster & Sons organ and harmonium factory. Since 2020, she has been a member of the Association of Hungarian Archivists.

2.7. Izrada registra, popisa Angsterovih orgulja

Goran Gregorin, mag. mus., Rehabilitacijski centar Stajčić, (Hrvatska) - Izrada registra, popisa Angsterovih orgulja - Zašto je popis orgulja važan?

Sažetak

U ovom predavanju istražit ćemo proces izrade popisa orgulja i raspraviti o njegovoj važnosti. Počet ćemo s objašnjenjem kako je došlo do potrebe za sastavljanjem popisa orgulja i zašto je takav popis ključan za očuvanje i promoviranje ovog instrumenta.

Nastaviti ćemo s opisom izgleda samog popisa i načina na koji se orgulje popisuju. Razmotrit ćemo koje su informacije ključne za uključivanje u popis, poput registara, mehanike, fotografija, opisa orgulja te njihovog trenutnog stanja.

Posebno ćemo se osvrnuti na proces dizajniranja mrežnih stranica koje omogućavaju pristup ovim informacijama. Objasnit ćemo koje smo informacije smatrali nužnim za uključivanje i zašto, kako bi korisnici imali sveobuhvatan i koristan pregled o svakom instrumentu.

Na kraju, istaknut ćemo važnost ovog popisa za orguljaše. Razmotrit ćemo kako unaprijed dostupne informacije, poput registracija i različitih stilova glazbe, pomažu orguljašima da se pripreme za sviranje određenih orgulja. Kao primjer, uzet ćemo jedne od Angsterovih orgulja s područja Valpova. Također ćemo naglasiti kako ovaj popis može pridonijeti boljem razumijevanju i očuvanju različitih orguljaških tradicija.

Predavanje će ponuditi uvid u važnost dokumentiranja i dijeljenja informacija o orguljama te kako takvi naporci mogu pomoći u očuvanju kulturne baštine i podršci orguljašima u njihovom radu.

Abstract

"Why is the Organ Register Important?"

In this lecture, we will explore the process of creating an organ register and discuss its importance. We will start by explaining how the need for compiling an organ register arose and why such a register is crucial for the preservation and promotion of this instrument.

We will continue with a description of the register's format and how organs are catalogued. We will consider which information is essential to include in the register, such as stops, mechanics, photographs, organ descriptions, and their current condition.

Particular attention will be given to the process of designing websites that provide access to this information. We will explain which information we deemed necessary to include and why, so that users can have a comprehensive and useful overview of each instrument.

Finally, we will emphasize the importance of this register for organists. We will discuss how advance information, such as stops and different music styles, helps organists prepare for playing specific organs. As an example, we will take one of Angster's organs from the Valpovo area. We will also highlight how this register can contribute to a better understanding and preservation of different organ traditions.

The lecture will provide insight into the importance of documenting and sharing information about organs, and how such efforts can help preserve cultural heritage and support organists in their work.

Biografija

Goran Gregorin orgulje počinje učiti na Institutu za crkvenu glazbu pri Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu u razredu prof. Mire Kudrne, nastavlja i završava studij na Muzičkoj akademiji u Zagrebu 2022. Kroz studij redovito nastupa na orguljskom festivalu "Anabasis", tematski osmišljeni koncerti na kojima se na interdisciplinarni način predstavlja orguljska literatura u suglasju riječi, slike i zvuka. Tijekom akademske godine 2021./2022. u sklopu ERASMUS+ programa studira na Sibelius akademiji u Helsinkiju u Finskoj kod profesora Olli Porthana. Pohađao je mnoge seminare u Hrvatskoj i Finskoj kod uglednih orguljaša (P. Mašić, P. Sakari, Ch. Mantoux, A. Polho). Član je vokalnih ansambla „Angelus“ i „Pučki pivači KBF-a“ koji djelovanjem njeguju „starogradiske“ pjesme grada Zagreba, odnosno tradicionalno glagoljaško i pučko pjevanje različitih dijelova Lijepe naše i šire. Kroz studij djeluje kao orguljaš crkve Svetog Kvirina na Pantovčaku u Zagrebu. Godine nakon studija posvećuje pedagoškom radu u osnovnim općeobrazovnim i glazbenim školama (OŠ Marije i Line Umag i OŠ Vjenceslava Novaka u Zagrebu). Trenutno radi kao radni instruktor muzikoerapije u Centru za rehabilitaciju Stančić.

Biography

Goran Gregorin began studying the organ at the Institute of Church Music at the Catholic Faculty of Theology in Zagreb under the tutelage of Professor Mirta Kudrna, and continued and completed his studies at the Academy of Music in Zagreb in 2022. During his studies, he regularly performed at the organ festival "Anabasis," a series of thematically designed concerts that present organ literature in an interdisciplinary manner, combining words, images, and sound. During the 2021/2022 academic year, he studied at the Sibelius Academy in Helsinki, Finland, under Professor Olli Porthan as part of the ERASMUS+ program. He attended numerous seminars in Croatia and Finland with esteemed organists (P. Mašić, P. Sakari, Ch. Mantoux, A. Polho).

He is a member of the vocal ensembles "Angelus" and "Pučki pivači KBF-a," which preserve "old town" songs of the city of Zagreb and traditional Glagolitic and folk singing from various parts of Croatia and beyond. Throughout his studies, he served as the

organist at St. Quirinus Church in Pantovčak, Zagreb. After completing his studies, he devoted himself to teaching in general and music primary schools (Marija i Lina Primary School in Umag and Vjenceslav Novak Primary School in Zagreb). He is currently working as a music therapy instructor at the Stančić Rehabilitation Center.

2.8. Prstometi i aplikature za stopala u sviranju orgulja

Katarina Lamotte (Javora), mag.art. orguljašica crkve st. Vincet (orgulje Pellerin et Uys) Hendaye (Francuska) - Prstometi i aplikature za stopala u sviranju orgulja

Prstometi i položaj tijela pri sviranju orgulja

Sažetak

Značenje prstometa u kontekstu interpretacije, te razvoj prstometa kroz povijest. Definiranje zadaće prstometa, uloge različitih prstiju i njihove prirodne karakteristike; Prstometi koji dolaze iz tradicije sviranja klavira i klavirskog prstometa; evolucija konstrukcije klavijature i utjecaj konstrukcije klavijature na prstomet; Utjecaj konstrukcije tijela na izbor prstometa; anatomija ruke; važnost individualnom pristupu prstometu; Tipka/pedal i zakon poluge; moment, sila i udaljenost; utjecaj zakona poluge na pritisak i otpuštanje tipke, te na oblikovanje tona; Primjeri iz literature; Primjeri iz orguljske literature koji pokazuju potrebu za „pametnim prstometom“ i prilagodbu izbora prstiju/aplikature pri oblikovanju glazbene interpretacije

Fingering and Body Position while playing the Organ

Abstract

The Meaning of Fingering in the Interpretation Context, and the Historical Development of Fingering. Defining the task of fingering, the role of different fingers, and their natural characteristics; Fingerings which come from the tradition of piano playing and piano fingering; Evolution of the keyboard construction and the impact of keyboard construction on fingering; The Impact of Body Structure on the Choice of Fingering; Hand anatomy; The importance of an individual approach to fingering; Key/Pedal and the Law of the Lever; Moment, force, and distance; The impact of the law of the lever on pressing and releasing the key, and on shaping the tone; Examples from Literature; Examples from organ literature that demonstrate the need for "smart fingering" and the adaptation of finger choices/techniques in shaping musical interpretation

Biografija

Katarina Lamotte je hrvatska orguljašica i čembalistica čiji rad obuhvaća koncertne, pedagoške aktivnosti, te glazbene aktivnosti vezane za liturgijska slavlja. Trenutno je orguljašica crkve St. Vincent u francuskom gradu Hendaye. Sudjeluje na međunarodnim orguljskim festivalima, seminarima i simpozijima diljem Europe. Njezin repertoar obuhvaća skladbe i transkripcije za orgulje i čembalo od renesanse do suvremenog notnog pisma. Katarina se školovala u Zagrebu gdje je završila studije orgulja, čembala i teorije glazbe na Muzičkoj akademiji. Koncertni studij orgulja je nastavila pri Universität für Musik und darstellende Kunst u Beču, a poslijediplomski studij na Conservatoire à rayonnement régional de Toulouse. Osvojila je nekoliko nagrada na regionalnim i državnim natjecanjima te nagradu fonda Janka Šanjek. Sudjelovala je na više međunarodnih natjecanja i tribina u Češkoj, Njemačkoj i Francuskoj. Katarina je predavala glazbeno teorijske predmete, te je dugi niz godina vršila ulogu orguljašice u župnoj crkvi Sv. Male Terezije od Djeteta Isusa te crkvi Marije Pomoćnice u Zagrebu.

Biography

Katarina Lamotte is a Croatian organist and harpsichordist whose work encompasses concert performances, pedagogical activities, and musical involvement in liturgical celebrations. She is currently the organist at St. Vincent Church in the French city of Hendaye. She participates in international organ festivals, seminars, and symposiums across Europe. Her repertoire includes compositions and transcriptions for organ and harpsichord from the Renaissance to contemporary musical notation.

Katarina was educated in Zagreb, where she completed her studies in organ, harpsichord, and music theory at the Academy of Music. She continued her concert organ studies at the University of Music and Performing Arts in Vienna and pursued postgraduate studies at the Conservatoire à rayonnement régional de Toulouse. She has won several awards at regional and national competitions, as well as the Janko Šanjek Foundation Award. Katarina has participated in various international competitions and forums in the Czech Republic, Germany, and France.

She has taught music theory subjects and for many years served as the organist at the

parish church of St. Thérèse of the Child Jesus and at the Church of Mary Help of Christians in Zagreb.

2.9. Glazbena baština Valpovačkog vlastelinstva na prijelazu u 19. stoljeće. Rezultati istraživanja, HR-DAOS476, (Hrvatska)

Ljerka Perči, dipl. inž. kemije

Sažetak

Za uvodno izlaganje priređen je kraći prilog o fondu HR-DAOS-476, njegovih 275 dužnih metara sastavljenih od arhivskih kutija i knjiga u kojim su između ostaloga podatci o glazbenom i kazališnom životu. U kulturno-povijesnom prostoru valpovačkog vlastelinstva nicao je i razvijao se bogati glazbeni i scenski život na prijelazu u 19. stoljeće. Cjelovita slika glazbenih događaja nastaje povezivanjem arhivskih dokumenata ovog složenog i isprepletenog fonda. Uz članove obitelji Hilleprand von Prandau poznate su brojne osobe koje su stvarale glazbenu i kazališnu baštinu. Glazbena poduka, kućno muziciranje, angažiranje školovanih svirača izvan Valpova ukazuje na bogatstvo društvenog života u koji je uključeno brojno valpovačko stanovništvo u praćenju kazališnih događaja. Nabavljanje orgulja u određenim razmacima za dvorsku kapelicu svjedoči o brizi za kvalitetu muziciranja tijekom bogoslužja.

*Musical Heritage of the Valpovo Estate at the Turn of the 19th Century: Research Results,
HR-DAOS476 (Croatia)*

Abstract

For the introductory presentation, a short contribution was prepared about the HR-DAOS-476 fund, its 275 meters made up of archive boxes and books, which, among other things, contain information about musical and theatrical life. In the cultural and historical space of the Valpovo estate, a rich musical and stage life emerged and developed at the turn of the 19th century. A complete picture of musical events is created by connecting the archival documents of this complex and interwoven fund. In addition to the members of the Hilleprand von Prandau family, there are many people who created musical and theatrical heritage. Music lessons, home music making, engagement of trained musicians from outside Valpovo indicate the richness of social life in which a large population of Valpovo is involved in following theater events. Procuring an organ at certain intervals for the palace chapel testifies to the concern for the quality of music during worship.

Biografija

Ljerka Perči je rođena u Osijeku, osnovnu, muzičku i gimnaziju pohađala u Osijeku. Diplomirala na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu, stručni smjer kemija, također apsolvirala nastavni smjer kemija. Radila u laboratoriju, automobilskoj industriji i nastavi.

Od početka 1980. godine u slobodnom vremenu istraživala u arhivima Beča, Karlsruhe, Ljubljane, Münchena, Nürnberg, Varaždina i Zagreba. Na poticaj dr. Z. Blažekovića od 2004. godine počela istraživati fond Valpovačko vlastelinstvo. Rezultate istraživanja objavljivala u edicijama HAZU Zagreb, Zavoda HAZU Osijek, Zavoda HAZU Varaždin i stručnim časopisima. Sudjelovala na međunarodnom simpoziju o Ivanu Padovcu (1800.-1873.). Inicirala suradnju Grada Valpova i Zavoda HAZU u Osijeku za održavanje znanstvenog skupa o gradnji kazališta u Valpovu 2010. godine.

Biography

Ljerka Perči was born in Osijek, where she attended primary school, music school, and high school. She graduated from the Faculty of Science at the University of Zagreb, specializing in chemistry, and also completed coursework for the teaching degree in chemistry. She worked in a laboratory, the automotive industry, and in education.

Since the early 1980s, she has conducted research in the archives of Vienna, Karlsruhe, Ljubljana, Munich, Nuremberg, Varaždin, and Zagreb during her free time. Encouraged by Dr. Z. Blažeković, she began researching the Valpovo Estate archives in 2004. She has published the results of her research in editions by the Croatian Academy of Sciences and Arts (HAZU) in Zagreb, as well as in the Osijek and Varaždin branches of HAZU and in professional journals. She participated in the international symposium on Ivan Padovac (1800–1873). She initiated the collaboration between the City of Valpovo and the HAZU Institute in Osijek for organizing a scientific conference on the construction of the theater in Valpovo in 2010.

Partneri:

Pokrovitelji:

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
i medija
*Republic
of Croatia
Ministry
of Culture
and Media*

GRAD VALPOVO
CITY OF VALPOVO

